

Замежнік, які працуе ў Польшчы, павінен:

- мець падставу для легальнага знаходжання, напрыклад, адпаведную візу, выдадзеную Польшчай, або дазвол на знаходжанне;
- мець дакумент, які дазваляе доступ да польскага рынку працы (або быць вызваленым ад гэтага патрабавання):
 - дазвол на працу або
 - дазвол на сезонную працу або
 - дазвол на часовае знаходжанне і працу (так званы адзіны дазвол) або
 - дэкларацыю аб даручэнні працы замежніку (выдаецца толькі грамадзянам 5 дзяржаў: Рэспублікі Арменія, Рэспублікі Беларусь, Рэспублікі Грузія, Рэспублікі Малдова і Украіны);

Існуе таксама *Паведамленне аб даручэнні выканання працы грамадзяніну Украіны* – прызначанае выключна для грамадзян Украіны.

- **заклучыць з працадаўцам дагавор** аб працы ў пісьмовай форме, на зразумелай для замежніка мове;
- **выконваць працу выключна для працадаўцы, указанага ў дазеле** або дэкларацыі, на ўмовах, якія змешчаны ў гэтым дакуменце.

Замежнікі з трэціх краін (асобы, якія не з'яўляюцца грамадзянамі дзяржаў-членаў Еўрапейскага Саюза або Еўрапейскай эканамічнай прасторы ці Швейцарыі) працуюць у Польшчы ў асноўным на падставе **дазолаў на працу або дазолаў на сезонную працу**. Па гэтыя дакументы ва ўстанову звяртаецца працадаўца.

Дакумент, які дае права іншаземцу на працу ў Польшчы	Дазвол на працу	Дазвол на сезонную працу
Катэгорыя асоб	усе іншаземцы з трэціх краін (з-за межаў ЕС/ЕЭЗ і Швейцарыі)	усе іншаземцы з трэціх краін (з-за межаў ЕС/ЕЭЗ і Швейцарыі)
Орган выдачы	Ваяводскае ўпраўленне	Павятовае ўпраўленне па працы
Сектары эканомікі	усе сектары PKD акрамя сезонных	сезонныя працы (у асноўным сельская гаспадарка і часткова турызм)
Законны тэрмін афармлення, калі няма неабходнасці ў дадатковых працэдурах	да 30 дзён	да 7 дзён
Тэрмін працаўладкавання	да 3 гадоў	да 9 месяцаў у календарным годзе

Дзе замежнік можа знайсці інфармацыю аб працы ў Польшчы:

Портал дзяржаўных службаў занятасці —

<https://psz.praca.gov.pl/dla-bezrobotnych-i-poszukujacych-pracy/dla-cudzoziemcow>

Цэнтральная база вакансій —

<https://oferty.praca.gov.pl/portal>

Спецыялізаваныя прапановы працы ў Польшчы для замежнікаў і мерапрыемствы, якія арганізуюцца ўпраўленнямі працы, публікуюцца на розных мовах.

Дадатак e-praca з доступам да тысяч прапаноў працы на мабільных прыладах.

Прыватныя агенцтвы па працаўладкаванні - легальна дзеючыя агенцтвы маюць актуальны **запіс у Нацыянальным рэестры агенцтваў па працаўладкаванні**. Перад пачаткам супрацоўніцтва з агенцтвам вы можаце правесці яго дзейнасць па адрасе: <https://stor.praca.gov.pl/portal/#/kraz>

УВАГА! Агенцтвы не спаганяюць з суіскальнікаў платы за пасрэдніцтва! Яны могуць спаганяць плату, напрыклад, за пераклад дакументаў у выпадку накіравання на працу за мяжу.

Агенцтва па працаўладкаванні, якое аказвае паслугу пасрэдніцтва ў працаўладкаванні і накіроўвае замежніка на працу да польскага працадаўцы, **абавязана заключаць з замежнікам пісьмовы дагавор**.

Правілы легальнага ўладкавання на працу ў Польшчы для замежніка:

- **Па выдачу** для дадзенага замежніка **дазволу на працу або дазволу на сезонную працу ў адпаведную ўстанову звяртаецца працадаўца**.

Замежнікі, вызваленыя ад абавязку мець дазвол на працу, адзіны дазвол або дэкларацыю аб даручэнні выканання працы, гэта, напрыклад: -> грамадзяне ЕС, ЕЭП і Швейцарыі, -> уладальнікі **Карты паляка**, дазволу на пастаяннае знаходжанне або статусу доўгатэрміновага рэзідэнта ЕС, -> **студэнты дзённай формы навучання**, -> **якія працуюць ва ўніверсітэце ў якасці акадэмічнага выкладчыка**, -> **навуковыя**

супрацоўнікі і навукова-тэхнічныя работнікі, -> **якія маюць дазвол на часовае знаходжанне**, між іншым, у сувязі з заключэннем шлюбу з грамадзянінам Польшчы.

- Выдадзены ўстановай **дазвол працадаўца павінен перадаць замежніку**.

Кожны дазвол і дэкларацыя аб даручэнні выканання працы замежніку вызначае ўмовы працы ў Польшчы, у тым ліку: від дагавора, пасаду, памер стаўкі або колькасць гадзін працы ў тыдзень ці ў месяц, а таксама мінімальную заробную плату, якую павінен атрымліваць замежнік, які працуе на дадзенай пасадзе.

- **Дазвол** або дэкларацыя **дазваляе будучаму работніку атрымаць адпаведную візу ў консульстве РП у краіне свайго паходжання**.

- **Працадаўца абавязаны заключыць з замежнікам дагавор у пісьмовай форме** і прадставіць пераклад дагавора на зразумелай для замежніка мове. Акрамя таго, перад тым як даручыць працу замежніку, ён абавязаны перадаць копію дагавора, заключанага з замежнікам, у электроннай форме ў орган, які выдаў дазвол на працу.

Від дагавора паміж замежнікам і працадаўцам павінен адпавядаць характару працы. **Найбольш правоў забяспечвае замежніку «працоўны дагавор»**. Заклучаюцца таксама грамадзянска-прававыя дагаворы, напрыклад, «дагавор даручэння» або «дагавор падраду», а ў выпадку сезонных работ – «дагавор аб дапамозе пры зборах».

- Замежнік абавязаны прадставіць працадаўцу дакумент на знаходжанне з мэтай **капіравання** для магчымай праверкі.
- За нелегальнае даручэнне працы замежніку пагражаюць **строгія пакаранні**.

Дакументы, якія дазваляюць доступ да польскага рынку працы, па якія можа звярнуцца работнік:

Замежнік, які легальна знаходзіцца ў Польшчы, можа асабіста падаць у адпаведнае ваяводскае ўпраўленне **заяву на выдачу дазволу на часовае знаходжанне і працу**, калі ён мае намер знаходзіцца ў Польшчы больш за 3 месяцы, а мэтай яго знаходжання з'яўляецца выкананне працы. Дазвол можа быць выдадзены на

тэрмін не большы за 3 гады – час залежыць ад тэрміну, на які працадаўца даручыць замежніку выкананне працы.

Заяву замежнік падае не пазней чым у апошні дзень легальнага знаходжання на тэрыторыі Польшчы. Пры падачы заявы замежнік абавязаны здаць адбіткі пальцаў. **Замежнік можа легальна працаваць у чаканні дазволу на часовае знаходжанне і працу** (між іншым, пры ўмове атрымання пячаткі ў пашпарце, якая пацвярджае падачу заявы на адзіны дазвол на знаходжанне і працу). Калі замежнік ужо мае дазвол на знаходжанне і працу, а змяніў працадаўцу, атрымаў права на выкананне працы без дазволу на працу, адбылася змена працадаўцы-карыстальніка, змяніліся ўмовы працаўладкавання, вызначаныя ў дазеле, ён павінен падаць **заяву аб змене дазволу на часовае знаходжанне і працу**. Пры змене дазволу на часовае знаходжанне і працу тэрмін дзеяння дазволу не змяняецца.

Перавагі для замежніка ад легальнай працы ў Польшчы:

- **Вы падлягаеце абароне, гарантаванай законам (Працоўны кодэкс)**, калі падставай для выканання працы з'яўляецца працоўны дагавор, які дае найбольш правоў і забяспечвае самую шырокую абарону работніку.

Працадаўца абавязаны забяспечыць замежніку:

- заробную плату не ніжэй за мінімальны памер (са студзеня 2025 г. складае 4 666 злотых брута), а пры дагаворы даручэння - мінімальную пагадзінную стаўку (30,50 злотых брута за 1 гадзіну працы).
- дадатковую заробную плату за працу ў звышурочны, начны час або ў выхадныя дні (нядзелі і святы);

Работнік мае права на:

- аплачваны водпуск і заробную плату за перыяд хваробы,
- абарону ад скасавання дагавора працадаўцам, калі ён знаходзіцца на бальнічным, у водпуску, у перадпенсійным узросце або ў выпадку цяжарнасці.

- Вы падлягаеце сацыяльнаму і медыцынскаму страхаванню – аб'ём адрозніваецца ў залежнасці ад дагавора.
- Вы можаце бясплатна карыстацца медыцынскай дапамогай – у дзяржаўных бальніцах або паліклініках.

- Вы маеце права зарэгістравацца ў павятовым ўпраўленні працы **ў якасці беспрацоўнага або шукальніка працы** – калі вы страціце працу ў Польшчы і маеце адну з вызначаных падстаў для знаходжання.
- У выпадку парушэнняў пры працаўладкаванні **вы можаце скарыстацца дапамогай:**
 - Дзяржаўнай інспекцыі працы,
 - Дзяржаўнай санітарнай інспекцыі,
 - Інфармацыйна-кансультацыйнага цэнтра службаў занятасці «Зялёная лінія»,
 - пасольстваў і консульстваў або падаць справу ў суд па працоўных спрэчках.

Больш інфармацыі па гэтай тэме можна знайсці таксама на

Портале ДСЗ: <https://psz.praca.gov.pl>

Парады для замежнікаў, якія шукаюць працу ў Польшчы:

Нікому не аддавайце пашпарт ані дакумент, які сведчыць асобу – ніводнае ўпраўленне працы гэтага не патрабуе.

Перад прыездам у Польшчу праверце працадаўцу, які прапануе працу – звяжыцеся з ім па тэлефоне, пашукайце водгукі ў Інтэрнэце. Інфармацыю пра працадаўцаў можна таксама знайсці ў:

- рэестры REGON - <https://wyszukiwarkaregon.stat.gov.pl/appBIR/index.aspx>
- Нацыянальным судовым рэестры - <https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna/index.html>

Не падпісвайце дагавор, якога вы не разумеете!

Працадаўца павінен заключыць з вамі дагавор у пісьмовай форме, на зразумелай для вас мове. Пераканайцеся, што вы цалкам зразумелі змест падпісанага дагавора.

У выпадку пагрозы вы можаце скарыстацца дапамогай:

Портал па супрацьдзеянні гандлю людзьмі

www.gov.pl/web/handel-ludzmi

тэл. даверу +48 22 628 01 20, +48 22 628 99 99

Фонд «La Strada» - Фонд супраць гандлю людзьмі і нявольніцтва

<https://strada.org.pl/> | тэл. +48 605 687 750

Паліцыя тэл. **997** або **112**

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

ПРАЦА Ў ПОЛЬШЧЫ

ІНФАРМАТАР ДЛЯ ЗАМЕЖНІКАЎ З ТРЭЦІХ КРАІН